

Verslag concept

Statencommissie Economie, Financiën en Bestuur

Datum	:	20 februari 2023
Commissievoorzitter (plv.)	:	statenlid F. Zoon
Commissiegriffier	:	dhr. C. Borst
Telefoonnummer/e-mail	:	corne.borst@noord-holland.nl

Aanwezig:		
	Commissievoorzitter	statenlid F. Zoon
	Commissiegriffier	dhr. C. Borst
5	Leden van de commissie	GL VVD D66 PvdA PVV
		statenlid J. Dulfer, R. Zaal, R. Bwefar mw. M. Van Meerten, dhr. N. Roosendaal mw. L. Gonggrijp, mw. A. Kapitein dhr. J. Carton, dhr. T. Wagelaar
10		SP CDA JA21 PvdD PvdO
		mw. A. de Groot, mw. R. Alberts dhr. D. Heijnen, mw. C. Kuiper dhr. G. Hartog statenlid Kostić mw. W. van Soest
15		ChristenUnie DENK N-NH
		dhr. M. Klein dhr. E. Mangal mw. G. van Geffen
20	College van GS	dhr. Van Dijk, dhr. Olthof, dhr. Stigter, mw. Zaal, mw. Kocken, mw. Rommel
	Afwezig	
25	Notulist	Notuleerservice Nederland/dhr. J. Goring

Agenda

1. Opening en mededelingen
- 30 2. Vaststelling van de agenda, het verslag van de vorige vergadering en moties- en toezeggingenlijsten
 - 2.a Vooruitblik komende vergadering(en) aan de hand van de Strategische Agenda en vaststelling Strategische Agenda
3. Afscheid Duo-commissieleden

Pagina 2

- 35 4. Inspreekhalftuur over onderwerpen die niet op de agenda staan maar wel tot de portefeuille van de commissie horen.
5. A-agenda PS-zaken (portefeuille CvdK Van Dijk)
- 5.a PS-zaken: Bespreking Fractiebijdragen
- 5.b Randstedelijke Rekenkamer: 1^e begrotingswijziging 2023 Randstedelijke Rekenkamer
40 voor zienswijze
6. Rondvraag portefeuille dhr. Van Dijk en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa
7. A-agenda Financiën, Cultuur en Erfgoed, Sport, Personeel en Organisatie en Inkoop (portefeuille gedeputeerde Kocken)
- 45 7.a Financiën: Eerste Begrotingswijziging 2023
- 7.b Financiën: Verhogen krediet strategische grondaankopen
8. A-agenda IPO, ICT en Data en Subsidies algemeen (portefeuille gedeputeerde Stigter)
- 8.a Financiën/Energie: Alliander, Afsprakenkader januari 2023
9. Rondvraag portefeuille gedeputeerde Stigter en terugkoppeling deelname
50 gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa
10. A-agenda Algemeen (portefeuille gedeputeerde Olthof)
- 10.a MRA: Termijnagenda MRA
11. B-agenda Financiën, Cultuur en Erfgoed, Sport, Personeel en Organisatie en Inkoop (EFB-onderwerpen portefeuille gedeputeerde Kocken)
- 55 11.a Subsidies: Afdoening motie ondersteuning 'warme kamers' in Noord-Holland
- 11.b Organisatie: Afdoening motie 202-2022 duurzaam doorhappen
12. Rondvraag portefeuille gedeputeerde Kocken en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa
13. B-agenda Economie, Arbeidsmarkt en Onderwijs, Bestuur, Interbestuurlijk Toezicht en
60 Europa (portefeuille gedeputeerde Zaal)
- 13.a Pallas: Verzoek Pallas voor goedkeuring fusie met NRG en verlenging en aanpassing overeenkomst van geldlening en pandrecht
- 13.b Economie: Voortgang Datacenterstrategie 2022-2024 en afdoen moties M9 & M10-
2022
- 65 13.c Europa: Afdoen motie M132-2022 lobby aanpassing Europese staatssteunregeling
- 13.d Sponsoring: Evaluatie evenementensponsoring 2020-2022
14. Rondvraag portefeuille mw. Zaal en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa
15. Tweede deel B-agenda Financiën, Cultuur en Erfgoed, Sport, Personeel en Organisatie en Inkoop (EFB-onderwerpen portefeuille gedeputeerde Kocken)
- 70 15.a Discussienota PvdD - Reflectie Regenboogbeleid Provincie Noord-Holland
16. Sluiting

75

1. Opening en mededelingen

80 De **voorzitter** opent de vergadering om 12.20 uur en heet alle aanwezigen welkom, zowel in de Statenzaal als via Teams. Er is geen mogelijkheid om gebruik te maken van de uitloopavond. Daarom vraagt de **voorzitter** om de bijdragen tot op zekere hoogte te beperken. Er zijn geen afmeldingen ontvangen en mevrouw **Van Geffen** van Namens Noord-Hollanders sluit wellicht later aan, evenals de heer **Hartog** van JA21. Er heeft zich 1 inspreker aangemeld voor het
85 inspreekhalfuur.

De heer **Mangal** (DENK) meldt dat hij vanwege een noodlottig voorval in zijn familie wellicht niet de hele vergadering kan bijwonen.

90 2. Vaststelling van de agenda, het verslag van de vorige vergadering en moties- en toezeggingenlijsten

De agenda en het verslag worden ongewijzigd vastgesteld.

95 2.a Vooruitblik komende vergadering(en) aan de hand van de Strategische Agenda en vaststelling Strategische Agenda

Er is geen behoefte aan discussie over dit agendapunt.

3. Afscheid Duo-commissieleden

100 De **voorzitter** spreekt de duo-commissieleden **Mangal** en **Wagelaar** toe en bedankt hen voor hun inzet in de commissie.

4. Inspreekhalfuur over onderwerpen die niet op de agenda staan maar wel tot de portefeuille van de commissie horen

105 De heer Bernd Schneiders is voorzitter van Stichting Bevrijdingspop Haarlem en spreekt de commissie toe. Hij deelt mee dat Bevrijdingspop Haarlem ruim 40 jaar bestaat en is opgericht om jongeren te betrekken bij Bevrijdingsdag en de bijbehorende waarden onder de aandacht te brengen. Er is een langjarige band met de provincie Noord-Holland.

110 Het bevrijdingsfestival verkeert financieel gezien in de gevarezone vanwege hogere kosten die veroorzaakt zijn door de o.a. inflatie, beveiligings- en schoonmaakkosten. Het tekort op de begroting voor komend jaar bedraagt € 350.000,--.

Aan de commissie vraagt hij om het festival financieel tegemoet te komen. Als het kan, dan graag vóór de aanstaande Statenverkiezingen en anders in de volgende bestuursperiode.

115 De heer **Schneiders** meldt tevens dat er een aanbevelingsbrief van de **voorzitter** van het 4 en 5 mei Comité onderweg is. Daarin vraagt de **voorzitter** steun van de provincies voor het Bevrijdingsfestival.

Vragen vanuit de commissie

120 De heer **Klein** (ChristenUnie) vraagt op welke wijze de stichting ondersteuning en financiering kreeg en of de provincie daar een rol in speelt.

De heer Schneiders antwoordt dat de provincie € 30.000,-- jaarlijks bijdraagt. De gemeente Haarlem draagt € 50.000,-- bij. De festivalbegroting bedraagt 1 miljoen euro en is grotendeels afhankelijk van horeca-inkomsten.

Pagina 4

125

De heer **Roosendaal** (VVD) vraagt of de heer Schneiders eigenlijk vraagt om indexering van de provinciebijdrage en om een garantstelling of dat hij dit laatste punt juist openlaat.

130

De heer Schneiders laat dit punt open maar wil het wel onder de aandacht van de commissie brengen. Voorts zegt hij dat inflatiecorrectie 'by far' niet voldoende is. Hij pleit voor een fundamentele discussie over de vraag: in hoeverre willen overheden als provincies en gemeenten bijdragen aan de instandhouding van dit festival?

135

De heer **Heijnen** (CDA) vraagt hoe groot het tekort is bij een slecht weer variant van het festival. De heer **Schneiders** zegt dat het tekort 3 à 4 ton bedraagt.

140

De heer **Wagelaar** (PvdA) vraagt naar de consequenties indien de reserves op zijn. Wordt het festival geschrapt, de bierprijs verhoogd of wordt het festival verkleind? De heer Schneiders antwoordt dat bij onvoldoende reserves, organisatie van het festival onverantwoord is. Na deze editie zal de stichting zich intern beraden over de vorm van het festival. Men voorziet dat de kostengroei niet te financieren is door de provincie en gemeente. Daarom wil men nadenken over het op een massale manier voor het voetlicht krijgen van de kernboodschap: de waarde van vrijheid en de waarde van de rechtsstaat.

145

Statenlid **Zaal** (GL) vraagt of het festival uit de gevarenzone is indien de provincie en gemeente financiële steun geven of moet er dan nog veel geld bij?

De heer Schneiders zegt dat het festival geholpen zou zijn met hogere langjarige bijdragen. Daarnaast zal ook gekeken moeten worden naar het gestegen kostenniveau.

150

Statenlid **Kostić** (PvdD) vraagt of er aandacht is voor duurzaamheid.

De heer Schneiders zegt dat de wens tot duurzaamheid opgenomen is in de sponsorovereenkomst. Dit leidt o.a. tot minder gebruik van plastic bekertjes en aggregaten. De bomen in het park worden goed ingepakt. Duurzaamheid is absoluut een aandachtspunt.

De **voorzitter** dankt de heer Schneiders voor zijn inbreng.

155

5. A-agenda PS zaken (portefeuille CvdK Van Dijk)

5.a PS-zaken: Bespreking Fractiebijdragen (A-agenda EFB 20-02-23)

Statenlid **Dulfer** (GL) gaat accoord met de vaststelling en is er blij mee dat het overschot ter beschikking wordt gesteld aan slachtoffers van de ramp in Turkije en Syrië.

160

Mevrouw **Kapitein** (D66) sluit zich aan bij de woorden van statenlid **Dulfer**.

De heer **Mangal** (DENK) gaat akkoord met het voorstel en vindt het mooi een gebaar om geld te doneren aan de slachtoffers.

165

Statenlid **Kostić** (PvdD) is het eens met het voorstel en vindt het een mooi gebaar van solidariteit en compassie.

Mevrouw **Alberts** (SP) is het eens met het voorstel.

170

De heer **Heijnen** (CDA) sluit zich aan de voorgaande sprekers.

Mevrouw **Bezaan** (PVV) heeft moeite met dit voorstel. Zij zegt dat het hier gaat om belastinggeld

Pagina 5

dat van burgers afkomstig is. Zij ziet daarom liever dat burgers zelf bepalen of ze geld willen doneren. Zij ziet geen rol voor de provincie hierin en vreest dat hiermee een precedent wordt geschapen.

175

Beantwoording GS

CvdK de heer **Van Dijk** doet aan de commissie het voorstel om in de Statenvergadering van 6 maart – eventueel met hulp van de Griffier – door middel van een amendement te besluiten dat het niet gebruikte deel van de budgetten, niet terugvloeit naar de Algemene Middelen maar naar Giro 555. GS krijgt dan het mandaat om dit uit te voeren.

180

De heer **Roosendaal** (VVD) zegt dat fractiebudgetten niet besteed mogen worden aan derden. Daarom pleit hij ervoor om het niet gebruikte deel eerst terug te laten vloeien naar de Algemene Middelen en vervolgens over te maken naar het goede doel.

CvdK de heer **Van Dijk** vindt dit een goede opmerking en stelt daarom voor de hulp van de Griffie in te roepen zodat het amendement juridisch juist is.

185

De **voorzitter** concludeert dat deze voordracht geen hamerstuk wordt.

5.b Randstedelijke Rekenkamer: 1e begrotingswijziging 2023 Randstedelijke Rekenkamer voor zienswijze (A-agenda EFB 20-02-23)

Statenlid **Kostić** (PvdD) steunt dit voorstel.

190

De heer **Klein** (ChristenUnie) is accoord met het voorstel en heeft geen behoefte aan een zienswijze hierop. Hij begrijpt dat voor een zorgvuldige uitvoering een hogere bijdrage nodig is en kijkt uit naar de resultaten van lopende onderzoeken. In het bijzonder doelt hij op het onderzoek naar circulaire economie. Hopelijk is dat af vóór het nieuwe College. Tevens kijkt hij uit naar het onderzoek over windpark Spui: een Zuid-Hollands onderzoek waar Noord-Holland ook van kan leren.

195

Statenlid **Dulfer** (GL) sluit zich aan bij de vorige sprekers en memoreert dat verzwaring van provinciale taken leidt tot verzwaring van de werkzaamheden van de Randstedelijke Rekenkamer. Dit zal de komende jaren vaak aan de orde zijn.

200

De heer **Roosendaal** (VVD) steunt de voordracht en heeft geen behoefte aan een zienswijze hierop.

De **voorzitter** concludeert dat dit een hamerstuk wordt.

205

6. Rondvraag portefeuille dhr. Van Dijk en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa (naast de rondvraagpunten kunt u hier ook korte vragen over de tot de portefeuille van de hr. Van Dijk behorende punten uit de C-agenda stellen)

Er zijn geen rondvragen.

7. A-agenda Financiën, Cultuur en Erfgoed, Sport, Personeel en Organisatie en Inkoop (portefeuille gedeputeerde Kocken)

210

7.a Financiën: Eerste Begrotingswijziging 2023 (A-agenda's EFB, M&B 20-2-2023 & NLG 13-02-23)

Pagina 6

215 Statenlid **Kostić** (PvdD) ziet heel veel dure elementen in dit voorstel en noemt als voorbeeld het geld dat besteed wordt om hobbyvissers te voorzien van loodvrije alternatieven. Het statenlid ziet het geld liever besteed aan groene en sociale maatschappelijke initiatieven en de échte bescherming van water. De investering van 3 miljoen in Artis vindt zij niet uit te leggen. Het statenlid mist steun voor biologische ondernemers en kondigt aan dat dit een besprekstuk wordt voor PvdD.

220

De heer **Klein** (ChristenUnie) is positief over het voorstel maar kritisch over de dekkingsvoorstellen. Die vindt hij gemakzuchtig. Nog maar een paar maanden geleden was er bij de bespreking van de jaarrekening, vanwege de kwetsbare Algemene Reserve, niks mogelijk aan bestedingen van het overschot. Nu blijkt er 24 miljoen eenmalig uit de Reserve genomen te kunnen worden. Graag een reflectie van de gedeputeerde hierop.

225

Hij maakt zich zorgen over de dekking van de intensivering van de VTH-taken. Die kosten worden nu doorgeschoven naar het nieuwe College. Zijn vraag is of het een goed idee is om de oplossing van problemen door te schuiven naar de volgende generaties.

230

De heer **Roosendaal** (VVD) is verbaasd over de grote toename van de bijdrage voor VTH-taken. Hij zegt dat dit vrij snel na vaststelling van de begroting gebeurt en vraagt zich af of dit niet eerder had gekund. Hij was graag tijdig geïnformeerd door GS over de impact van de inwerkingtreding van de omgevingswet. Tevens pleit hij ervoor om op een bepaald moment te bekijken of de OD's efficiënter en effectiever kunnen samenwerken. Samenwerking met de Rijnmond noemt hij als expliciete mogelijkheid.

235

Mevrouw **Kapitein** (D66) is het voor dit moment eens met de onttrekking aan de Algemene Middelen. Zij kan zich de kritische vragen van de ChristenUnie wel voorstellen maar zij ziet geen alternatief.

240

De heer **Klein** (ChristenUnie) zegt dat de vraag naar het alternatief gesteld moet worden aan GS. Hij pleit voor het grondig kijken in de begroting naar andere opties in plaats van het volgende College op te zadelen met de zoektocht naar een dekking.

Mevrouw **Kapitein** (D66) zegt dat de Algemene Reserve door meevallers groter is dan de normen voorschrijven. Onttrekking van middelen daaraan is dus terecht.

245

Statenlid **Dulfer** (GL) is accoord met de investering in de Noord-Zuidlijn vanuit de Algemene Reserve. Hij zegt dat als de taken van de provincie toenemen, dit ook zal leiden tot hogere kosten voor VTH-taken. Wel merkt hij op dat samenwerking met andere omgevingsdiensten kan helpen bij het 'stroomlijnen' van de kosten.

Ten slotte is hij benieuwd of GS al ideeën heeft over een andere plek van de uitvoeringsprogramma's binnen de P en C-cyclus.

250

De heer **Carton** (PvdA) snapt de overwegingen bij de dekking van de voorstellen. Hij vraagt de gedeputeerde om te reflecteren op de steeds wisselende omstandigheden die het begrotingsresultaat kunnen beïnvloeden en noemt o.a. de stijgende inflatie en stijgende productiekosten als voorbeelden.

255

Beantwoording GS

Gedeputeerde **Kocken** zegt tegen PvdD dat per motie is geregeld dat er 3 miljoen voor Artis wordt vrijgemaakt. Dat komt tot uitdrukking in de begroting. De discussie over de 3 miljoen is dus geweest en dat geldt ook voor het vislood.

Het feit dat er nu 24 miljoen vrijgemaakt is en niet bij het bespreken van de jaarrekening

Pagina 7

260 verklaart zij uit het feit dat er op dat moment gekeken is naar het rekeningresultaat en dat bood toen geen ruimte.

Statenlid **Kostić** merkt op dat de discussie over vislood nog volop loopt.

De gedeputeerde zegt dat die discussie niet inhoudelijk in deze commissie wordt gevoerd en verwijst statenlid **Kostić** naar die andere commissie om de discussie te beslechten.

265 De heer **Klein** (ChristenUnie) interrumpeert met de opmerking dat het weerstandvermogen de beperkende factor was ten tijde van de bespreking over het begrotingsresultaat. Hij herhaalt zijn vraag over het verschil in financiële mogelijkheden tussen nu en een paar maanden geleden.

270 De gedeputeerde belooft de vraag van de heer **Klein** (ChristenUnie) in tweede termijn te beantwoorden.

Ten aanzien van het doorschuiven naar volgende generaties zegt zij dat GS de noodzaak ziet om deze taken te intensiveren en vanuit slagvaardigheid de dekking daarvoor heeft wil regelen. Dat laat onverlet dat een nieuwe coalitie andere keuzes kan maken en de dekking anders kan regelen.

275 De heer **Hartog** (JA21) vraagt of een kerntakendiscussie het pad had kunnen effenen voor een dergelijke discussie, na de aanstaande verkiezingen. Nu gaan we immers intensivering van beleid financieren uit de Algemene Reserves terwijl die daar niet voor bedoeld is.

280 De gedeputeerde antwoordt dat zowel nu, vlak voor de verkiezingen, als daarna een kerntakendiscussie gevoerd kan worden. Daarnaast is het maar zeer de vraag of een kerntakendiscussie die resultaten oplevert die de heer **Hartog** (JA21) graag ziet.

De heer **Hartog** (JA21) zegt dat JA21 in hun motie heeft gevraagd om de kerntakendiscussie mogelijk te maken en de te trekken conclusies kunnen verschillen van het ene of het andere college.

285 De gedeputeerde wijst de heer **Hartog** (JA21) erop dat hij op elk gewenst moment een discussie kan en mag starten met zijn medestatenleden.

Na een vraag van de gedeputeerde, licht het statenlid **Dulfer** (GL) toe wat hij precies bedoelde met zijn vraag over de P en C-cyclus.

290 De gedeputeerde antwoordt dat nieuwe ramingen van de OD niet op het goede moment terecht komen in de planningscyclus van de provincie. Er wordt nu gezocht naar mogelijkheden om de cycli beter op elkaar te laten aansluiten zodat er niet steeds achteraf aangepast en bijgesteld moet worden.

295 Statenlid **Kostić** (PvdD) wil antwoord op haar vraag over hoeveel hulp er geboden wordt aan ondernemers die richting circulair willen gaan.

Gedeputeerde **Kocken** zegt dat er programma's zijn om die ondernemers te helpen met het opzetten van een onderneming of het opschalen daarvan. Er zijn voorts subsidieregelingen uit de circulaire actieagenda.

300 Statenlid **Kostić** (PvdD) wil weten hoeveel geld er extra wordt vrijgemaakt voor deze ondernemers.

Pagina 8

De gedeputeerde verwijst het statenlid naar de ROM InWest. In dat programma staat het antwoord op de vraag.

305 De heer **Roosendaal** (VVD) wijst de PvdD erop dat het hen vrijstaat om extra geld te vragen voor circulaire ondernemers. Hij vraagt zich echter af of het geld dat reeds bestemd is voor circulaire ondernemers echt wordt opgemaakt. Daar moet duidelijkheid over zijn alvorens meer geld daarvoor te bestemmen.

Tweede termijn PS

310 De heer **Klein** (ChristenUnie) begrijpt nu de overwegingen van de gedeputeerde en de keuze voor de dekking van de VTH-taken. De ChristenUnie wil graag flink investeren in deze taken. Hij ziet nog wel een uitdaging tegen de achtergrond van vele andere uitdagingen die ook opgelost moeten worden.

315 De heer **Hartog** (JA21) is verbaasd dat zo kort na de begrotingsbehandeling zulke grote bedragen worden uitgetrokken voor uitbreiding van het beleid, ten laste van de Algemene Reserve. 30 miljoen uittrekken zou volgens hem betekenen dat er circa 10% boven de afgesproken norm wordt uitgegeven en dat kan niet. Daarnaast wil hij niet vooruitlopen op de jaarrekening 2022 en een verwachte meevaller van 22 miljoen. Zijn fractie gaat dus niet accoord met dit voorstel.

Tweede termijn PS

320 Gedeputeerde **Kocken** beantwoordt de vraag van de heer **Klein** (ChristenUnie) met de opmerking dat er tijdens de begrotingsbehandeling geen zicht was op de bijdrage die van de provincie gevraagd zou worden. Aangezien de begroting sluitend moet zijn, worden de uitgaven passend gemaakt binnen de inkomsten. Daarom was er toen veel minder ruimte dan nu benut kan worden.

325 Nu is het concrete bedrag bekend en de Algemene Reserve kan worden aangesproken. De opmerking van de heer **Hartog** (JA21), betreffende een meevaller van 22 miljoen kan zij niet plaatsen. Zij wijst op het grote belang van de doortrekking van de Noord-Zuidlijn. Dit rechtvaardigt de provinciale bijdrage daaraan. In een volgende bestuursperiode staat het JA21 vrij om daar een andere constructie voor te bedenken.

330 Statenlid **Dulfer** (GL) gaat in op de bijdrage van de heer **Hartog** (JA21) en zegt dat deze suggereert dat er meer dan 30 miljoen wordt uitgetrokken voor de Noord-Zuidlijn. Volgens het statenlid staat er echter 24 miljoen in de stukken en er is een ruimte van 31 miljoen om binnen de norm te blijven. Hij concludeert dat het betoog van de heer **Hartog** (JA21) niet klopt. De Algemene Reserve wordt namelijk niet aangetast.

335 De heer **Hartog** (JA21) zegt dat zijn fractie niet tegen de doortrekking van de Noord-Zuidlijn is en ook niet tegen de intensivering van de VTH-taken. Beide uitgaven tellen op tot 30 miljoen en in de beantwoording van technische vragen is gesteld dat er een ruimte is van 27 miljoen.

340 De gedeputeerde zegt dat er ruimte is van 31 miljoen en de 22 miljoen betreft het geschatte rekeningresultaat. Dit laatste is vooralsnog niet meer dan een indicatie.

De **voorzitter** concludeert dat dit geen hamerstuk wordt.

7.b Financiën: Verhogen krediet strategische grondaankopen (A-agenda EFB 20-02-23 & C-agenda NLG 13-02-23)

Pagina 9

- 345 Mevrouw **Kapitein** (D66) vindt het een goede zaak dat het krediet opgehoogd wordt tot 60 miljoen om de gewenste transitie in beweging te brengen. Zij wil niet wachten op stappen van het Rijk. Dat zou de transitie vertragen terwijl de betrokken boeren gebaat zijn bij duidelijkheid. De kredietverhoging is niet zonder risico's maar gezien de financieel gezonde positie van de provincie vindt zij dit verantwoord.
- 350 Mevrouw **De Groot** (SP) is het eens met het verhogen van het kredietplafond. Zij vraagt zich echter af of dit voldoende is voor de strategische aankopen voor de gebiedsprocessen. Zij hoort graag van GS of 60 miljoen genoeg is en zij wil ook weten of gemeenten ook strategische grondaankopen moeten doen.
- 355 De heer **Klein** (ChristenUnie) vindt het goed om grond aan te kopen voordat Schiphol dat wegkaapt. Hij vraagt welke lessen zijn geleerd uit zaken die mis zijn gegaan in het verleden en noemt Distriport als voorbeeld daarvan.
- 360 Statenlid **Dulfer** (GL) sluit zich aan bij de kritische vraag van de heer **Klein** (ChristenUnie) en hoort de SP zelfs vragen om meer geld voor aankopen terwijl er risico's verbonden zijn aan dit soort grondaankopen.
- Mevrouw **De Groot** (SP) vraagt of GL van mening is dat grond van ons allemaal is.
- 365 Statenlid **Dulfer** (GL) zegt dat mevrouw Groot (SP) vroeg of een verhoging van 20 miljoen niet te weinig was. Het statenlid neemt dan aan dat zij meer geld wil uittrekken. Het statenlid wil graag weten welke nieuwe voorwaarden er nu gelden bij grondaankoop, gezien de risico's van dit soort aankopen.
- Mevrouw **De Groot** (SP) vraagt of Statenlid **Dulfer** (GL) het met de SP eens is dat de grond van ons allemaal zou moeten zijn.
- 370 Statenlid **Dulfer** (GL) vraagt of de SP vindt dat al die grond van de provincie Noord-Holland zou moeten zijn.
- 375 De heer **Roosendaal** (VVD) zegt namens de VVD dat niet alle grond van de staat is en ook niet van de provincie Noord-Holland. Hij sluit zich aan bij de vragen over de geleerde lessen uit het verleden. Hij mist uitleg over waarom het deze keer beter zou gaan dan in het verleden. Hij spreekt steun uit voor het bieden van geld aan de PAS-melders en het uitvoeren van de natuuropgave. Voorts vraagt hij waarom het krediet niet verlaagd wordt naar de afgesproken 20 miljoen en zelfs opgehoogd wordt naar 60 miljoen terwijl er nu nog 10 miljoen beschikbaar is én onduidelijk is hoeveel geld er nodig is om de ambities de komende 10 jaar te kunnen uitvoeren. Andere vragen zijn: wordt er op korte termijn verwacht dat er 50 miljoen aan
- 380 aankopen wordt gedaan; waarom geen gefaseerde verhoging van het krediet en wat is de impact van de kredietverhoging op het weerstandsvermogen?
- De heer **Mangal** (DENK) vraagt of er rekening wordt gehouden met eventuele sanering van de aangekochte grond.
- 385 De heer **Heijnen** (CDA) zou een nieuwe 6de Nota Grondbeleid logischer hebben gevonden. Daarin zouden nieuw beleid en risico's hun plek kunnen krijgen. Waarom heeft GS daar niet voor gekozen en wanneer komt een dergelijke nota uit, vraagt hij zich af.
- 390 De heer **Hartog** (JA21) sluit zich aan bij de vragen over de risico's en had graag nu al concretere plannen gezien. Vooral snog oordeelt hij niet positief over het voorstel.

Pagina 10

Mevrouw **De Groot** (SP) vraagt of de heer **Hartog** (JA21) heeft nagedacht over de risico's van het niet strategisch aankopen van de grond.

De heer **Hartog** (JA21) zegt dat hij hier niet over heeft nagedacht.

Beantwoording GS

395 Gedeputeerde **Kocken** zegt dat GS zich bewust is van de risico's. Ten aanzien van de geleerde lessen zegt zij dat de regels strikter zijn geworden.
In het verleden is agrarische grond tegen veel hogere prijzen dan marktreëel was, ingekocht en vervolgens nog verder opgeplust op de balans. Dat zal nu niet meer zo gebeuren. Zij belooft niet dat er nu helemaal niks fout kan gaan. Dat is inherent aan dit soort beleid. Zij benadrukt
400 dat deze grondaankopen een vrij brede scope hebben. Het gaat niet alleen om het opkopen bij een NNN-gebied of van een boerenbedrijf maar het kan ook een ander doel hebben.
Door het budget te verhogen ontstaat er veel meer ruimte die ook in andere portefeuilles nodig is omdat de markt behoorlijk in beweging is. Dit geeft de provincie een sturingsmiddel om problemen waar die verantwoordelijk voor is alvast op te lossen, vooruitlopend op de PPLG-
405 gelden van het Rijk.
60 miljoen is niet genoeg om alle problemen op te lossen maar geeft wel ruimte om mee te kunnen sturen in het oplossen van problemen.
Volgens de gedeputeerde zijn de meeste gemeenten niet in staat om strategische grondaankopen te doen en het is niet aan de provincie om hen daartoe aan te zetten.
410 Gefaseerde ophoging is zeker mogelijk maar er is anders gekozen zodat GS niet bij elke gelegenheid bij PS langs moet voor financiering.
De gedeputeerde acht het bedrag van 60 miljoen voldoende om de komende tijd uit de voeten te kunnen. In antwoord op de heer **Heijnen** zegt zij dat een 6de Nota had gekund maar daar is een langer tijdstraject voor nodig terwijl er nu al aanbiedingen zijn waar de provincie op wil
415 ingaan.

De heer **Heijnen** (CDA) memoreert dat het uitgangspunt van de 5de Nota juist is dat er minder geld is voor strategisch grondbeleid. De beoogde ophoging gaat dus hier tegenin. Hij blijft de gevolgde route onzorgvuldig vinden. PS heeft namelijk een richting vastgesteld en daar wordt nu door middel van een brief van afgeweken. Dat doet geen
420 recht aan het grondbeleid.

De gedeputeerde **Kocken** had de route via een 6de Nota fraaier gevonden maar de urgentie van de actuele ontwikkelingen noopt tot dit voorstel waarin globaal wel het doel wordt onderschreven.

425 De heer **Klein** (ChristenUnie) vraagt of de nieuwe nota binnenkort verwacht mag worden. Hij wil scherpe criteria vaststellen rond het doen van aankopen en die horen thuis in een nota.

In reactie op de heer **Klein** (ChristenUnie) zegt gedeputeerde **Kocken** dat gedeputeerde **Rommel** een deel van de beantwoording zal verzorgen. De regel 'Niet opkopen boven de marktprijs' wil zij niet zo letterlijk overnemen.
430

Gedeputeerde **Rommel** wijst erop dat dit een voordracht betreft en geen briefje. Zij zegt dat de 5de Nota heel goed werkt voor de kaderstelling en de uitvoering. Na de verkiezingen kan de noodzaak van een 6de Nota bekeken worden maar vóór de verkiezingen vindt zij die niet nodig. Ook gedeputeerde **Rommel** geeft aan dat het budget voorlopig voldoende is. Met dit voorstel
435 neemt GS de regie, geheel conform de wens van PS. Zij geeft aan dat vroeger veel aankopen

Pagina 11

gebeurden op basis van waardeestijgingen. Ook werd de balanswaarde met de grondexploitatie opgehoogd. De huidige accountantsregels verbieden dit. Dit zijn enkele van de geleerde lessen. Bij grondaankopen wordt een risicoprofiel opgesteld en meegewogen.

440 Tegen JA21 zegt zij dat er nu strategisch gedacht en gehandeld moet worden om kansen te benutten. Zij vraagt de steun van JA21 daarvoor.

Statenlid **Kostić** (PvdD) heeft 2 vragen: de garantie dat het aantal dieren niet vermeerdert door de inzet van dit geld en hoe kan biologische landbouw beter gefaciliteerd worden?

445 Gedeputeerde **Rommel** zegt dat waar er grond aangekocht wordt, er altijd gekeken wordt naar de 'blijvers'. Als het voor de natuur is: voor de boeren. Als boeren gronden aankopen, dan wordt er gekeken naar de blijvers die de natuur ondersteunen. Dat is altijd maatwerk en er wordt altijd bekeken hoe bedrijven geholpen kunnen worden.

Statenlid **Kostić** (PvdD) zegt geen antwoord te hebben gekregen op haar vragen.

450 Gedeputeerde **Rommel** zegt dat wanneer gronden ingezet worden voor de landbouw, er door de provincie altijd gekeken wordt hoe provinciale doelen versterkt kunnen worden. Ze kan niet vooraf beloven dat alleen de biologische landbouw zal worden gefaciliteerd. Daarnaast geeft ze een voorbeeld waaruit blijkt dat het stimuleren van extensieve veeteelt een ingewikkelde opgave is.

455 De heer **Mangal** (DENK) vraagt of er een strategie is om speculanten af te troeven. Daarnaast wil hij weten of er voldoende middelen daartoe beschikbaar zijn.

Gedeputeerde **Rommel** zegt dat er geen strategie daarvoor is.

Tweede termijn PS

460 Statenlid **Dulfer** (GL) snapt niet waarom de 10 miljoen onvoldoende is om de periode tot de PPLG te overbruggen. Verder is hij niet overtuigd door de geleerde lessen uit het verleden. Als de gedeputeerde zegt dat zij zich niet zal houden aan marktconforme prijzen en zou willen opbieden tegen Schiphol, dan worden de risico's meteen binnengehaald. Hij gaat daarom mee met het pleidooi van de heer **Heijnen** (CDA) voor een 6de Nota Grondbeleid.

465 Mevrouw **De Groot** (SP) is blij met de inzet van de provincie om grond te verwerven want grond van de provincie is van ons allemaal. Ze vraagt waar de grond voor nodig is: voor de aanleg voor bijvoorbeeld wegen of voor het PPLG?

470 De heer **Heijnen** (CDA) citeert uit de 5de Nota om aan te tonen dat het krediet tot 2031 afgebouwd zou worden tot 20 miljoen. Het voorstel gaat hier tegenin. Hij pleit voor een grondiger discussie en heeft twijfels of door middel van een brief kan worden ingegaan tegen het door PS vastgestelde grondbeleid.

475 De heer **Klein** (ChristenUnie) wil voor nu accoord gaan met de voordracht maar op zeer korte termijn van GS een lijst met criteria krijgen waaraan dit soort aankopen moeten voldoen. Daarmee zou PS aankopen kunnen controleren zodat PS niet in een valkuil stapt.

Mevrouw **Kapitein** (D66) vindt de voortgang belangrijk en ondersteunt het pleidooi van de heer

Pagina 12

480 **Klein** (ChristenUnie) voor een lijst met criteria. Zij stelt dat het wel eigentijdse criteria moeten zijn. Criteria die passen bij de huidige tijd.

Statenlid **Dulfer** (GL) vraagt op basis van welke aanwijzingen mevrouw **Kapitein** (D66) vindt dat de 10 miljoen onvoldoende is.

485 Mevrouw **Kapitein** beaamt dat zij geen onderliggende plannen heeft gezien maar gezien de opgave, schat zij in dat 10 miljoen onvoldoende is. Zij vertrouwt er op dat GS zorgvuldig zal omgaan met het budget.

Statenlid **Dulfer** (GL) vraagt of mevrouw **Kapitein** (D66) ook vindt dat de financiering van de grote transities vallen onder het NPLG.

490 Mevrouw **Kapitein** (D66) beaamt dit maar zij verwacht dat wachten op gelden van het Rijk, vertraging gaat opleveren. Zij geeft de situaties rond de PAS-melders en piekbelasters als voorbeelden.

De heer **Heijnen** (CDA) vraagt of mevrouw **Kapitein** (D66) snelheid verkiest boven een zorgvuldige afweging van risico's.

495 Mevrouw **Kapitein** (D66) antwoordt dat afweging van risico's altijd zal gebeuren. Daarom is zij voorstander van een lijst met eigentijdse criteria.

Statenlid **Kostić** (PvdD) spreekt steun uit voor de lijst met criteria. Een strikt criterium voor PvdD is dat dit voorstel niet leidt tot vermeerdering van het aantal dieren.

Tweede termijn GS

500 Gedeputeerde **Kocken** vindt het jammer dat GL niet overtuigd is. Zij legt uit dat de 10 miljoen beschikbaar is voor een zeer uiteenlopend scala aan problemen. Dit bedrag is te klein om slagvaardig te kunnen werken. Door het ophogen van het bedrag wordt voorkomen dat de provincie kansen mist.

505 Het is niet de bedoeling om op te bieden tegen Schiphol. De realiteit is echter dat terwijl GS wacht op duidelijkheid en geld uit Den Haag, de markt wel handelt. Dat vindt GS een onwenselijke situatie.

De insteek van GS is om tegen marktwaarde op te kopen.

510 **De gedeputeerde wil de geleerde lessen best een keer toelichten.** Zij vraagt om vertrouwen in het College dat een aantal grote problemen moet oplossen en daar wat ruimte voor nodig heeft. Verder zegt zij dat het risico van strak vastgestelde kaders is dat in situaties die daar niet in passen, steeds weer afstemming van PS nodig is. Gedeputeerde **Rommel** zal daar iets over zeggen.

De heer **Hartog** (JA21) vraagt of GS gedacht heeft aan snelle consultatierondes met PS wanneer afstemming nodig is.

515 Gedeputeerde **Kocken** zegt dat het voorstel van de heer **Hartog** (JA21) zou leiden tot wekelijkse vergaderingen van GS met PS. Dat is niet conform de gemaakte afspraken waarbij PS de kaders aangeeft waarbinnen GS moet handelen.

Gedeputeerde Rommel zegt toe om aan de hand van een voorbeeld, de commissie te informeren over de toepassing van criteria.

520 **Zij doet ook het voorstel om de Nota Grondbeleid te agenderen in een commissievergadering om te bepalen of die nog toepasbaar is voor de komende periode.**

Pagina 13

Ten slotte voegt zij toe dat de NNN-gelden alleen besteedbaar zijn binnen de NNN, maar GS ziet kansen om de natuur binnen de NNN te versterken door gronden buiten de NNN aan te kopen en daar is nu geen geld voor.

525 De heer **Klein** (ChristenUnie) verwacht meer dan een briefje met een uitleg hoe GS zijn werk doet.

Gedeputeerde **Rommel** herhaalt haar aanbod: een brief waarin uitgelegd wordt hoe de praktijk in elkaar zit en volgens welke criteria er gewerkt wordt.

De heer **Klein** (ChristenUnie) vraagt wanneer de brief verstuurd wordt.

530 Gedeputeerde **Rommel** kan geen concrete datum noemen. Zij moet dit eerst ambtelijk afstemmen.

De heer **Hartog** (JA21) vraagt of het de bedoeling is om eerst het krediet vast te stellen en daarna de discussie aan de hand van de brief te voeren.

535 In reactie hierop zegt gedeputeerde **Rommel** dat strategische grondaankopen al heel lang bestaan binnen de provincie. Er wordt nu door een aantal leden gevraagd om een lijst met criteria.

540 De heer **Roosendaal** (VVD) vraagt of er nu gevraagd wordt om een verhoging van het krediet om adequaat te kunnen handelen in de markt. Dit wordt gevolgd door een voorstel voor mogelijke criteria voor herijking van het grondbeleid. Deze informatie kan PS gebruiken om te bepalen welke criteria zij willen hanteren voor de aankoop van gronden. Is dit de bedoeling?

Gedeputeerde **Rommel** constateert dat er bij PS behoefte is om de 5de nota tegen het licht te houden en criteria voor de toekomst vast te stellen.

545 De heer **Heijnen** (CDA) vraagt waarom de gedeputeerde niet toezegt om met de nieuwe staten te werken aan een nieuwe nota grondbeleid. Er is nu immers duidelijk behoefte aan nieuw beleid. De oude nota is reeds van 5 jaar geleden.

Gedeputeerde **Rommel** zegt een discussie met de staten te willen houden om gezamenlijk te bepalen waar het beleid aangepast moet worden in plaats van dat zelf te moeten bepalen. Ze beschouwt haar voorstel als een goede handreiking.

550 Statenlid **Dulfer** (GL) kan zich voorstellen dat de gedeputeerde toezegt dat de nota er vóór 1 juni ligt en daaraan voorafgaand met de staten overlegt over de inhoud daarvan.

Gedeputeerde **Rommel** kan niet toezeggen wanneer de nota er ligt maar de weg ernaartoe wil ze samen met de statenleden afleggen.

555 Mevrouw **Kapitein** (D66) spreekt haar steun uit voor het voorstel van de gedeputeerde.

De **voorzitter** concludeert dat dit geen hamerstuk wordt, mede vanwege het feit dat mevrouw **Van Soest** (PvdO) door technische problemen niet in staat was om digitaal aan het overleg deel te nemen.

8. A-agenda IPO, ICT en Data en Subsidies algemeen (portefeuille gedeputeerde Stigter)

560 **8.a Financiën/Energie: Alliander, Afsprakenkader januari 2023 (A-agenda EFB 20-02-23 & C-Agenda RWK 13-02-23)**

De heer **Roosendaal** (VVD) schetst een aantal ontwikkelingen waaruit blijkt dat de behoefte aan elektriciteit zal toenemen. Dit heeft consequenties voor het net en bijbehorende kapitaalbehoefte. Het risicoprofiel zal toenemen. Dit is echter niet duidelijk terwijl er gevraagd wordt om 50 miljoen beschikbaar te stellen. Hij zegt dat de VVD bereid is om in Liander te investeren onder de voorwaarde dat er duidelijkheid komt over de risico's en de tegenprestatie die het bedrijf gaat leveren. Hij heeft de volgende vragen:

- 565 – Is er bij GS voldoende vertrouwen dat het bedrijf voldoende kan bijdragen aan de energietransitie en waarom?
- 570 – Wanneer kan Liander garanderen dat er weer voldoende transportcapaciteit voor zowel het opnemen als opwekken van elektriciteit in alle delen van Noord-Holland is als aan deze kapitaalbehoefte is voorzien?
- Hoeveel extra kapitaal is er de komende 10 jaar nodig om de ambities waar te maken?
- 575 Voorts pleit hij voor een onderzoek naar hoe zo snel mogelijk afscheid kan worden genomen van de Duitse tak van Alliander.

De heer **Roosendaal** (VVD) wil ook weten wat de verkoop van de andere deelnemingen kan opleveren aan het versterken van het eigenvermogen van Liander. Hij wil van GS binnen 6 maanden vernemen wat de verkopen mogelijk kunnen opbrengen zodat de mogelijke verkoopwinst aan het vermogen kan worden toegevoegd. Kan GS dit toezeggen?

580 Statenlid **Dulfer** (GL) is blij met instappen van de staat als grootaandeelhouder van Alliander omdat het alternatief inhoudt dat de provincie de toenemende kosten van de komende decennia moet ophoesten. Het statenlid vraagt of GS heeft gesproken over de vraag om als aandeelhouder additioneel kapitaal te storten en wat het resultaat daarvan is. Ten tweede vraagt hij wat de meerwaarde is van het provinciale aandeel als de staat als grootaandeelhouder instapt.

De heer **Klein** (ChristenUnie) vraagt hoe de provincie voldoende zeggenschap wil behouden, gegeven het relatief kleine aandelenpakket en hoe het provincie-aandeel zich verhoudt tot het totale kapitaalbezit van Liander in de provincie Noord-Holland.

590 Mevrouw **Kapitein** (D66) is akkoord met de voordracht want het is niet meer dan een kader dat wordt opgetuigd om de deelneming van de staat in Alliander mogelijk te maken. Ze wijst erop dat deze deelneming noodzakelijk is om de gewenste energietransitie mogelijk te maken.

595 Mevrouw **Bezaan** (PVV) vraagt zich af wat de energiebehoefte zou zijn indien de energietransitie op pauze zou worden gezet. Graag een antwoord van de gedeputeerde hierop. Additioneel kapitaal van overheden als bestaande of instappende aandeelhouders, betekent de inzet van belastinggeld. Dat vindt zij een heilloos pad.

De heer **Heijnen** (CDA) is akkoord met de voordracht.

600 De heer **Carton** (PvdA) heeft een tweetal vragen. Klopt het nog steeds dat het toetreden van de staat aan de kapitaalbehoefte van Alliander nog niet aan de orde is en hoe ziet GS de mogelijke verkleining van het aandelenbelang van provincie Noord-Holland bij toetreden van de staat in relatie tot voorliggende opgave van het verzwaren van de regionale netten?

605 De heer **Hartog** (JA21) begrijpt de behoefte aan kapitaal om voortgang te boeken en is daarom akkoord met de voordracht.

610 Statenlid **Kostić** (PvdD) wil dat er ingezet wordt op: stimuleren van energiebesparing, borgen dat burgers meeprofiteren van de energietransitie en hanteren van het 'no harm-principe' dat ook bij ROM wordt gehanteerd. Het statenlid vraagt welke mogelijkheden GS ziet om deze 3 punten in te brengen.

De heer **Mangal** (DENK) vindt het noodzakelijk dat een nutsbedrijf in handen blijft van de overheid. Hij wil weten wat het strategisch nut is van de provincie om een klein aandeel aan te houden bij Alliander en vraagt zich af of het niet beter is om de aandelen te verkopen aan het Rijk.

615 Mevrouw **Alberts** (SP) vindt investeren in het algemeen nut goed. Zij wil wel grenzen stellen aan economische groei. Zij pleit voor besparing en wil dit opgenomen zien in de afspraken. Zij is benieuwd naar de zienswijze van de gedeputeerde hierop.

Beantwoording GS

620 Gedeputeerde **Stigter** benadrukt dat het Rijk bereid is om de extra kapitaalbehoefte te versterken. Het Rijk is er echter niet op uit om bestaande aandeelhouders uit te kopen. De meerwaarde voor de provincie zit in het 'meepraten aan tafel'. De gedeputeerde wijst erop dat de provincie ca. 9% van de aandelen bezit terwijl ca. 45% van de klanten in Noord-Holland gevestigd is.

625 Naar rato profiteert de provincie Noord-Holland dus veel van de kapitaalinjecties van de andere provincies. De gedeputeerde zegt dat alleen het Duitse deel van Tennet in beeld is om verkocht te worden en verduidelijkt de groei van de elektrificatie: deels is die autonoom, deels vanwege het afscheid nemen van gas. Gedeputeerde **Stigter** ziet hier een maatschappelijke opgave waarin het ook een maatschappelijke plicht is te zorgen dat de infrastructuur op tijd en voldoende van kwaliteit wordt gerealiseerd.

630 De gedeputeerde roept op om terughoudend te zijn om inhoudelijke opvattingen toe te voegen naar aanleiding van dit afsprakenkader, mede vanwege de enorme maatschappelijke kostenpost van 100 miljard. De gedeputeerde ziet geen mogelijkheden hiertoe.

De heer **Mangal** (DENK) vraagt wat de provincie kan bereiken met het kleine aandelenpakket.

635 De gedeputeerde antwoordt dat de provincie meepraat over de bedrijfsontwikkeling en dat kan alleen als aandeelhouder zijnde.

De heer **Mangal** (DENK) vraagt wat het verschil is tussen subsidiëren van dit overheidsbedrijf en daadwerkelijke participatie via aandelen.

640 De gedeputeerde zegt dat subsidie niks oplevert. Doordat publieke partijen aandeelhouder zijn van Alliander kunnen zij nog meer kapitaal tegen aantrekkelijke condities aantrekken om noodzakelijke investeringen te doen.

645 Statenlid **Dulfer** (GL) vraagt hoe om te gaan met een situatie waarin het belang van de staat als grootaandeelhouder tegengesteld is aan dat van de provincie. Als voorbeeld geeft hij de door de gedeputeerde uitgesproken wens om te sturen in de volgorde waarin bedrijven en gemeenten worden aangesloten op het net.

Gedeputeerde **Stigter** hecht aan de scheiding tussen beleidsmatige politieke ambities en de rol van aandeelhouder. Gesprekken over de gewenste volgorde van aansluitingen horen niet bij de rol van aandeelhouder. Daar zijn andere gremia voor.

Pagina 16

Statenlid **Kostić** (PvdD) vraagt of de gedeputeerde slechts wil tekenen bij het kruisje.

650 De gedeputeerde wijst op de aard van het voorliggende voorstel dat slechts een afsprakenkader is. Dat biedt geen ruimte voor beleidsmatige afspraken.

De heer **Roosendaal** (VVD) herhaalt zijn vraag over het verkopen van aandelen, benodigd kapitaal in de komende 10 jaar en wanneer de problemen in Noord-Holland opgelost zijn.

655 Gedeputeerde **Stigter** zegt dat de tijdelijk slimme oplossingen om te voldoen aan de vraag naar elektriciteit redelijk structureel zullen zijn.

Bijna de helft van investeringen van Alliander slaan neer in Noord-Holland. Daardoor zullen rond 2026 of 2027 veel huidige knelpunten uiterlijk opgelost zijn. Nu al moet nagedacht worden over versterking van de infrastructuur na 2026 tot 2040.

660 Hét probleem zal zeker niet opgelost zijn vóór 2035.

Liander mag als publiek bedrijf niet pro actief investeren. Dit is een obstakel wanneer er grote versnellingen plaatsvinden. Er worden nu stappen gezet om dit probleem op te lossen.

De verkoop van dochterbedrijf Kenter wordt voorbereid, mits de ACM toestemming hiervoor geeft.

665 De heer **Klein** (ChristenUnie) vraagt in hoeverre het houdbaar is dat de provincie 9% van de aandelen bezit terwijl 45% van de klanten in Noord-Holland zit.

Hij vraagt de gedeputeerde om te reflecteren op het veiligstellen van het Noord-Hollands belang bij een kleiner wordend aandelenpakket.

670 De gedeputeerde beaamt dat een groter aandelenpakket leidt tot een zwaardere stem in de aandeelhoudersoverleggen. De grote aandeelhouders stellen echter het algemeen maatschappelijk belang altijd voorop.

Gedeputeerde **Stigter** schat in dat het instappen van het Rijk in de regionale netbeheerders en de uniformering van hun werkwijze zal leiden tot een totaal ander landschap van energie-infrastructuurbedrijven.

675 De heer **Mangal** (DENK) ziet een verstrengeling van rollen die de gedeputeerde juist uit elkaar wil houden.

680 De gedeputeerde legt uit dat alleen gemeenten en provincies aandeelhouders mogen zijn van regionale netwerkbedrijven. Deze aandeelhouders zijn financieel niet in staat om grote toekomstige investeringen te doen. Daarom is het goed dat de staat instapt. Daarmee verwatert het aandeel van de provincie maar per saldo is er een gunstig resultaat voor het verzorgingsgebied van Alliander.

De heer **Mangal** (DENK) vraagt hoeveel mogelijkheden er nog zijn om het publiek belang te borgen als het aandeel van de provincie verwatert.

685 Gedeputeerde **Stigter** zegt dat de provincie als aandeelhouder invloed heeft op de onderneming en niet op de investeringen. In dat laatste geval worden petten namelijk door elkaar gehaald.

De heer **Roosendaal** (VVD) vraagt of er samengewerkt wordt met de aandeelhouders uit Noord-Holland. Hij pleit ervoor om binnen 6 maanden in deze commissie te praten over de problemen en oplossingen en bijbehorende kapitaalsbehoeften van Liander.

690 Gedeputeerde **Stigter** kan zich voorstellen dat Alliander aan het begin van de nieuwe bestuursperiode een presentatie geeft waarin de door de heer **Roosendaal** (VVD) gevraagde

informatie wordt gedeeld. De gedeputeerde zegt dat er samengewerkt wordt met Amsterdam, met name op het gebied van het beloningsbeleid van Alliander.

De **voorzitter** concludeert dat dit een hamerstuk wordt.

695 **9. Rondvraag portefeuille gedeputeerde Stigter en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa (naast de rondvraagpunten kunt u hier ook korte vragen over de tot de portefeuille van gedeputeerde Stigter behorende punten uit de C-agenda stellen)**

Er zijn geen rondvragen.

De **voorzitter** schorst de vergadering tot *15.05 uur*.

700 De **voorzitter** heropent de vergadering.

10. A-agenda Algemeen (portefeuille gedeputeerde Olthof)

10.a MRA: Termijnagenda MRA (A-agenda EFB 20-02-23)

705 Statenlid **Dulfer** (GL) is lid van de Raadtafel en vraagt aan zijn collega's om te reflecteren op de procedure die gevolgd wordt rond de agendering van de termijnagenda. De reacties van de collega's zal hij meenemen naar de Raadtafelbijeenkomst van 8 maart.

De heer **Wagelaar** (PvdA) had graag gezien dat de verwachte resultaten vermeld werden in de agenda. Nu blijft onduidelijk wat van de MRA mag worden verwacht. Hij twijfelt aan het nut van de bespreking van de agenda op deze wijze.

710 Mevrouw **De Groot** (SP) vindt dat PS aan de MRA duidelijk moet maken welke resultaten verwacht worden in het komende jaar. De bijbehorende brief vindt zij erg mager. Zij wil een aantal punten in de brief, zoals:

- De verstedelijkingsstrategie in relatie tot de natuur.
- Hoe om te gaan met Schiphol?
- 715 – De bedrijventerreinenstrategie.
- Meer aandacht voor onderwijs en arbeidsmarkt.
- Landschap en cultureel erfgoed.

720 Mevrouw **Kuiper** (CDA) stemt in met de brief en voordracht.

Mevrouw **Kapitein** (D66) merkt op dat de doorlooptijden voor MRA-documenten lang zijn. Zij vindt het goed dat de mogelijkheid is gecreëerd om wensen en opvattingen in te dienen. Verder benadrukt zij dat inhoudelijke keuzes in de gemeenteraden en staten worden gemaakt.

725 Statenlid **Kostić** (PvdD) vraagt of mevrouw **Kapitein** geen mening heeft over de 3 punten die MRA belangrijk vindt: duurzame economie, grootschalige investeringen in infra en arbeidsmarkt.

730 Mevrouw **Kapitein** (D66) antwoordt dat zij daar op terugkomt. Zij vraagt zich af hoe de staten zicht krijgen op hoe de MRA zich opstelt richting het Rijk, nu belangrijke trajecten richting het Rijk ambtelijk worden aangevlogen. Zij vraagt om MRA-position papers van de grote Rijksprogramma's en sluit zich aan bij de PvdA-vraag naar verwachte resultaten. Tegen de PvdD zegt zij dat GS richting de MRA moet acteren binnen de door PS vastgestelde kaders. Indien GS daarvan afwijkt, dan wil zij dat weten.

Pagina 18

735 Statenlid **Kostić** (PvdD) herhaalt haar vraag over het oordeel van D66 over de 3 onderwerpen.

Mevrouw **Kapitein** (D66) zegt dat D66 staat achter de door MRA gemaakte keuzes.

740 Mevrouw **Van Meerten** (VVD) is positief over de termijnagenda. Wel vindt zij dat de agenda aan belang kan winnen als per onderdeel de samenhang met de MRA-agenda vermeld wordt en de te verwachten resultaten. Zij geeft dit mee als aandachtspunt en stemt in met de brief van GS.

Statenlid **Kostić** mist aandacht voor de aanpak van de klimaat- en natuurrisis. Het statenlid ziet graag dat borging van gezondheid, natuurinclusiviteit en klimaat als aandachtspunten in het plan worden meegenomen. De fractie van PvdD zal zich beraden over deze voordracht.

745

De heer **Klein** (ChristenUnie) stelt de vraag hoe ervoor te zorgen dat de gedeputeerde op pad gaat met de door PS vastgestelde prioriteiten. Hij noemt als voorbeelden: vervoersarmoede, rapportage fiets en regionaal mobiliteitsprogramma.

Beantwoording GS

750 Gedeputeerde **Olthof** zegt dat de termijnagenda aan de orde is en niet de MRA-agenda. De termijnagenda richt zich op het komende jaar. Afgesproken was dat 2023 een overgangsjaar is en de inhoudelijke MRA na de zomer wordt besproken. Dan kan er over de inhoud worden gesproken.

755 Statenlid **Kostić** zegt dat de prioriteiten van PS niet terug te vinden zijn in de termijnagenda.

Gedeputeerde **Olthof** vindt de vraag over de verwachte resultaten terecht en stelt voor om die te borgen wanneer er over te bereiken doelstellingen wordt gesproken. Hij zal de gemaakte opmerkingen zeker meenemen op de 24ste maar dit is niet het document waarin de inhoud behandeld wordt.

760 Mevrouw **De Groot** (SP) zegt dat de termijnagenda erg summier is. Het is dus van belang om te bespreken onderwerpen aan te leveren.

De gedeputeerde zegt dat een termijnagenda per definitie summier is. Hij wijst erop dat hij in de MRA die zaken inbrengt die in PS zijn vastgesteld.

765 De heer **Wagelaar** (PvdA) vraagt of het platform mobiliteit doelen stelt waarop het afgerekend kan worden.

De gedeputeerde zegt dat dit mogelijk is maar dan moet wel vastgesteld worden welke doelstellingen behaald moeten worden en die discussie is nog niet gevoerd. Dat moment en die gelegenheid moeten nog komen.

770 Statenlid **Kostić** (PvdD) pleit bij de gedeputeerde voor het aandragen van onderwerpen die nadrukkelijk besproken moeten worden binnen de 3 platforms.

De gedeputeerde neemt het platform mobiliteit als voorbeeld en zegt dat daar allemaal zaken aan de orde komen die eerder besproken zijn in PS.

Pagina 19

775 Statenlid **Kostić** (PvdD) snapt niet hoe de gedeputeerde het onderscheid maakt tussen inhoud en planning. Het statenlid ziet namelijk dat het hele document alleen maar over inhoud gaat.

Gedeputeerde **Olthof** legt in reactie hierop uit hoe de agenda werkt.

Mevrouw **Kapitein** (D66) herhaal haar vraag over de position papers.

De gedeputeerde doet daar geen toezegging over maar hij zal bekijken of de gevraagde informatie beschikbaar is en of die gedeeld mag worden.

780 Statenlid **Dulfer** (GL) reflecteert als lid van de raadtafel. Het statenlid zegt dat PS moet toetsen of de onderwerpen uit de MRA-agenda terugkomen op de termijnagenda. Het statenlid constateert dat PS het belangrijk vindt om wensen en bedenkingen mee te geven aan hun vertegenwoordiger in de algemene vergadering. Dat zal het statenlid ook melden aan de MRA. Het statenlid zegt dat het goed is om na te denken over hoe de staten hun vertegenwoordiger
785 kunnen meegeven wat te zeggen in de termijnagenda.

Het statenlid denkt dat in principe de inbreng van de vertegenwoordigers in de platforms en algemene vergadering binnen de kaders van het statenbeleid moeten passen.

Mevrouw **Van Meerten** (VVD) brengt onder de aandacht dat VVD en PvdA de te bereiken doelen terug willen zien in de termijnagenda.

790 Statenlid **Dulfer** (GL) benoemt het risico dat het dan over de inhoud gaat en doet de suggestie om in de termijnagenda de motivering bij de plaatsing op de agenda te vermelden.

Mevrouw **Van Meerten** (VVD) licht toe dat zij geen politieke discussie beoogt maar wel helderheid over de doelen in het jaar wil.

795 *Tweede termijn PS*

Mevrouw **De Groot** (SP) zegt dat de SP graag de inhoud ingaat en houdt rekening met eventuele moties.

800 Statenlid **Kostić** (PvdD) kondigt moties aan voor het geval de gedeputeerde bedoelde te zeggen dat biodiversiteit helemaal niet hoort bij de onderwerpen op de MRA-agenda.

De heer **Wagelaar** (PvdA) wil een soort nieuwsbrief waarin de platforms aangeven wat ze jaarlijks van plan zijn en de bijbehorende resultaten.

805

Gedeputeerde **Olthof** licht toe dat biodiversiteit integraal onderdeel is van de plannen maar niet expliciet wordt benoemd. Dit geldt ook voor andere thema's. Bij het bespreken van de jaarplannen bestaat de mogelijkheid om prioriteiten te benoemen of te wijzigen.

810 Aan de PvdA geeft hij mee dat de verantwoording over 2023 terug zal staan in de termijnagenda 2024.

Ook staat duidelijk aangegeven dat het jaarplan 2024 met PS besproken gaat worden.

De **voorzitter** concludeert dat dit geen hamerstuk wordt.

815 **11. B-agenda Financiën, Cultuur en Erfgoed, Sport, Personeel en Organisatie en Inkoop (EFB onderwerpen portefeuille gedeputeerde Kocken)**

11.a Subsidies: Afdoening motie ondersteuning 'warme kamers' in Noord-Holland (B-agenda EFB 20-02-23)

820 De heer **Klein** (ChristenUnie) dankt GS voor de snelle afhandeling van de motie. Er zijn nu 100 plekken in Noord-Holland waar een warme huiskamer is gerealiseerd en hij is blij dat de provincie op deze wijze daar een bijdrage aan heeft kunnen leveren.

825 De heer **Heijnen** (CDA) benadrukt de belangrijke rol van de warme kamer in het leven van mensen en complimenteert GS met de voortvarend oppakken van deze motie.

De heer **Wagelaar** (PvdA) complimenteert GS voor de afhandeling en dankt de ChristenUnie voor dit mooie voorstel.

830 Statenlid **Kostić** (PvdD) complimenteert GS voor de afdoening en dankt de ChristenUnie voor dit voorstel. Het statenlid ziet graag meer geld besteed aan dit soort doelen dan aan de hobby visserij en het vislood.

835 Mevrouw **De Groot** (SP) is blij met de afhandeling. Zij vindt de bestede € 75.000 karig en vraagt of de gedeputeerde contact heeft opgenomen met Dorpswerk Noord-Holland.

Statenlid **Zaal** (GL) bedankt de indieners en uitvoerders van de motie.

840 Gedeputeerde **Kocken** antwoordt dat dit een initiatief was van het Leger des Heils. Vandaar dat zij de gesprekspartner waren voor GS. Voorts zegt zij dat het Leger des heils tevreden was met het bedrag van € 75.000.

De **voorzitter** concludeert dat de motie is afgedaan.

11.b Organisatie: afdoening motie 202-2022 duurzaam doorhappen (B-agenda EFB 20-02-2023)

845 De indiener, statenlid **Kostić** (PvdD), houdt een korte inleiding en vraagt aan de commissie of het echt nodig is om een vegetarisch én een veganistisch koekje te serveren. Zij stelt voor om alleen plantaardige koekjes in te kopen. Daarmee wordt vermeden dat er twee keer wordt ingekocht en veganistisch/plantaardig is het meest inclusief omdat het geschikt is voor mensen met een lactose-intolerantie.

850 De heer **Mangal** (DENK) sluit zich grotendeels aan bij de bijdrage van statenlid **Kostić**. Hij pleit er wel voor dat duidelijk moet zijn waar vleeseters hun eetwensen kunnen doorgeven.

Beantwoording GS

855 Gedeputeerde **Kocken** antwoordt dat het met vallen en opstaan de goede kant opgaat. GS heeft oog voor de verschillende dieetwensen. Zij zegt dat niet gekozen gaat worden voor het aanbieden van enkel veganistische koekjes. Er is immers een aangenomen motie waarin keuzevrijheid is vastgelegd.

860 Statenlid **Kostić** (PvdD) verduidelijkt dat de vraag over veganistische koekjes was gesteld aan de commissie. Tevens vraagt het statenlid of de provincie bij het organiseren van externe events, wil kiezen voor locaties waar gestuurd kan worden op plantaardig als norm.

Pagina 21

De gedeputeerde antwoordt dat het kiezen van locaties al complex genoeg is, gezien alle wensen en eisen. Bovendien wordt de catering afgestemd op de vooraf geïnventariseerde eetwensen. Niet-veganistisch kan daaronder vallen.

De heer **Mangal** (DENK) stelt voor om de keuze te bieden tussen vegetarisch en omnivoor.

De gedeputeerde zegt dat er in beginsel veganistisch wordt geserveerd. In geval van een andere keuze, wordt het andere product geserveerd.

870 De heer **Hartog** (JA21) is van mening dat de gedeputeerde haar best heeft gedaan om de motie uit te voeren. Hij pleit voor het sluiten van de discussie.

Statenlid **Kostić** (PvdD) vraagt of de gedeputeerde bereid is om plantaardig als norm te hanteren bij alle bijeenkomsten die georganiseerd worden door de provincie.

875 De gedeputeerde zegt dit niet toe omdat zij niet weet wat dat betekent voor de events die reeds in de agenda staan.

Statenlid **Kostić** (PvdD) herhaalt de eerder gestelde vraag.

De gedeputeerde zegt toe daarop te letten maar zij kan niet garanderen dat dit als een harde eis gaat worden opgelegd. In-house valt er veel meer te sturen dan op externe locaties.

880 De heer **Mangal** (DENK) vraagt hoe de motie als afgedaan kan worden beschouwd als de gedeputeerde geen overzicht heeft van (dit wordt niet benoemd)

885 Gedeputeerde **Kocken** antwoordt dat er geen overzicht nodig is van locaties waar men veganistisch serveert om te weten of voldaan wordt aan de motie. Zij houdt er rekening mee dat zich, ondanks alle inspanningen, situaties kunnen voordoen die niet helemaal passen binnen de wensen van de provincie.

De **voorzitter** maakt een inventarisatie om te bepalen of de motie is afgedaan.

- CDA: afgedaan
- D66: afgedaan
- 890 – ChristenUnie: afgedaan
- VVD: afgedaan
- JA21: afgedaan
- GroenLinks: niet afgedaan
- PvdA: afgedaan
- 895 – DENK: nog niet afgedaan
- PvdO: afgedaan
- SP: afgedaan
- PVV: afgedaan

900 De **voorzitter** concludeert dat de meerderheid de motie als afgedaan beschouwt.

12. Rondvraag portefeuille gedeputeerde Kocken en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa (naast de rondvraagpunten kunt u hier ook korte vragen over de tot de portefeuille van gedeputeerde Kocken behorende punten uit de C-agenda stellen)

905 Er zijn geen rondvragen.

13. B-agenda Economie, Arbeidsmarkt en Onderwijs, Bestuur, Interbestuurlijk Toezicht en Europa (portefeuille gedeputeerde Zaal)

13.a Pallas: Verzoek Pallas voor goedkeuring fusie met NRG en verlenging en aanpassing overeenkomst van geldlening en pandrecht (B-agenda EFB 20-02-23)

910

De heer **Heijnen** (CDA) brengt in dat het CDA voorstander is van het Pallas project. Hij is van mening dat een fusie het primaire belang van de provincie en Pallas het beste dient. Het CDA steunt daarom het voornemen van GS.

915

Mevrouw **De Groot** (SP) vreest dat de provincie het geld dat zij in 2035 mogelijk terug zou krijgen, kwijt is. De provincie wil immers afzien van de terugbetalingsplicht. Voorts haalt zij de situatie rond de Shine-reactor aan, waarbij door provincie Noord-Holland concurreert met de provincie Groningen. Ten slotte is het historisch afval nog steeds niet weggehaald bij de NRG in Petten. Dit alles brengt haar tot de conclusie dat dit geen goed voorstel is.

920

De **Hartog** (JA21) vindt de samensmelting van beide stichtingen een goede stap om de voortgang van dit project zo goed mogelijk te dienen. Hij heeft wel moeite met het instemmen met het recht om de lening tot 2035 te laten staan onder de huidige condities. Hij denkt aan een redelijke rentevergoeding indien de termijn voor terugbetaling wordt verlengd van 2024 naar 2035.

925

Statenlid **Dulfer** (GL) lijkt het verstandig om af te zien van het opeisen van de 40 miljoen. Anders gaat Pallas failliet en is de provincie het geld alsnog kwijt. Het statenlid steunt dus dit voorstel. Vraagtekens worden er gezet bij de datum van 1 april 2035. Waarom zou het geld dan wel beschikbaar zijn? Verder wil het statenlid een toelichting op de indexering.

930

Mevrouw **Bezaan** (PVV) betoogt dat de PVV accoord is met dit voorstel vanwege het behoud en versterken van de regionale werkgelegenheid, de nucleaire kennisinfrastructuur voor de regio en het belang voor de volksgezondheid.

935

Mevrouw **Gonggrijp** (D66) kan zich vinden in het voorstel. Zij vraagt wat er gebeurt als PS accoord gaat met het voorstel en het Rijk uiteindelijk niet betaalt. Voorts wil zij weten wat de financiële consequenties zijn van het optrekken van de termijn naar 2035. Ten slotte verneemt zij graag over voorbeelden van positieve spin off effecten waar de voordracht over rept. Zijn er bijvoorbeeld veel meer impulsen gegeven aan het health cluster of zijn er cijfers over de arbeidsmarkt?

940

Statenlid **Kostić** (PvdD) pleit voor het afscheid nemen van Pallas. Doorschuiven tot 2035 vindt zij onverantwoord en het doorschuiven van risico's naar volgende generaties.

945

Mevrouw **Van Meerten** (VVD) zegt dat de VVD voorstander is van het Pallas-project gezien het belang voor de volksgezondheid en versterken van de regionale werkgelegenheid.

Zij spreekt steun uit voor de voordracht.

De heer **Klein** (ChristenUnie) stemt in met het voorstel en is benieuwd naar het antwoord op de vragen over de financiën, de rente en terugbetaling van de lening.

950

De heer **Mangal** (DENK) vraagt of er inmiddels niet sprake is van een gift in plaats van een lening van de provincie. Verder vraagt hij waarom de lening niet kan worden omgezet in

aandelen.

Hij wil ten slotte uitleg over de opmerking dat de resultaten van dit voorstel ten goede komen aan de gezondheid van de inwoners van Noord-Holland. Dit betreft immers een fabriek die
955 produceert voor de hele wereld.

Beantwoording GS

Gedeputeerde **Zaal** ziet een keerpunt in dit dossier, nu de kernenergiewetvergunning is verleend en de reactor eindelijk kan worden gebouwd met financiële steun van het Rijk.
960 Daarnaast is de groeifondsaanvraag gedaan.

Zij maakt duidelijk dat dit geen renteloze lening is. Er wordt rente in rekening gebracht. Ook benadrukt zij dat de provincie niet afziet van de terugbetalingsverplichting. De opeisbaarheid daarvan blijft bestaan.

De gedeputeerde ziet echt wel perspectief om het geld terug te krijgen.
965 De termijn tot 2035 is ingegeven door de bouwtijd van de reactor en de periode waarin die moet renderen.

Indien het Rijk de financiën niet rond krijgt, dan wordt de lening in 2024 opeisbaar. De vraag is dan of de provincie er wat van terug gaat zien. Indien het Rijk de financiën wel rond krijgt, dan krijgt de provincie de 40 miljoen terug.

970 Het afval is weg in 2026. Shine en Pallas zijn geen concurrenten van elkaar.

De verwachting is dat de Energy and Health Campus nog meer gaat aantrekken en inmiddels heeft TNO zich er gevestigd. Er zijn concrete plannen voor een groot innovatiecentrum.

De bijdrage aan de arbeidsmarkt heeft de gedeputeerde niet paraat maar dat kan uitgezocht worden.

975

Tweede termijn PS

Statenlid **Dulfer** (GL) dankt de gedeputeerde voor de overtuigende uitleg. .

13.b Economie: Voortgang Datacenterstrategie 2022–2024 en afdoen moties M9 & M10–2022 (B-agenda EFB 20–02–23)

980

Mevrouw **Van Meerten** (VVD) beschouwt de motie als afgedaan en dankt GS voor de afhandeling.

985 Statenlid **Bwefar** (GL) spoort GS aan om via de IPO de samenwerking tussen datacentra te blijven benadrukken. Tevens vraagt het statenlid of de omgevingsverordening binnenkort wordt bijgewerkt.

Ten aanzien van de motie zegt het statenlid dat daarin gevraagd wordt om in de evaluatie te betrekken of de vestigingsvoorwaarden nu en in de toekomst sterk genoeg zijn om te kunnen sturen op een goede inpassing op het gebied van landschap en natuur. Aangezien de evaluatie
990 nog niet is begonnen, wordt de motie als niet afgedaan beschouwd. Tot slot vraagt het statenlid hoe het zit met de oproep van de provincies aan het Rijk met betrekking tot het 'use it or lose it' principe waarbij de ingekochte maar niet gebruikte vermogens van de datacentra weer beschikbaar moeten komen voor de markt.

995 De heer **Hartog** (JA21) beschouwt de moties als afgedaan.

Mevrouw **Gonggrijp** (D66) waardeert de heldere voortgangsrapportage. Zij waardeert ook dat de provincie in IPO-verband position paper heeft opgesteld waarin gekeken wordt naar de impact van hyperscales op ruimte, water en energie. Zij wil weten hoe de gesprekken met de

Pagina 24

1000 clustergemeenten verlopen en de stand van zaken rond de vergunningsaanvraag van het Microsoft Data Center. De moties beschouwt zij als afgedaan.

Mevrouw **Alberts** (SP) maakt een aantal opmerkingen over de voortgangsbrief. Zij vraagt of de gedeputeerde een dam opwerpt tegen of meebeweegt met de datacenters.

1005 Ten aanzien van participatie vraagt zij of mensen 'nee' mogen zeggen tegen de komst van een datacenter of slechts mee mogen praten over het 'hoe'.

Mevrouw **Alberts** wil ook weten hoe de gedeputeerde omgaat met de 11 aanvragen die in procedure zijn. Worden die 'on hold' gezet in afwachting van de richtlijn of doorlopen die de vergunningprocedure?

1010 Zij spreekt de verwachting uit de het datacenter in Hollands Kroon er gewoon komt en dat is buitengewoon teleurstellend voor de bevolking aldaar.

De 2 moties beschouwt de SP als afgedaan.

1015 De heer **Carton** (PvdA) wil weten op welke wijze GS de ontwikkelingen en de nog uit te werken richtlijnen hebben meegenomen in de lopende uitvragen, zowel in Hollands Kroon als **MRA**. De PvdA is benieuwd naar de concrete uitwerking van de vestigingsvoorwaarden in 2023 en beschouwt de moties als afgedaan.

De heer **Carton** sluit zich aan bij de opmerking van GL over de vestigingsvoorwaarden om te sturen op gewenste resultaten.

1020

Mevrouw **Van Soest** (PvdO) wil weten hoe de gedeputeerde denkt over het gebrek aan transparantie bij de datacentra en hun beslag op water en energie.

1025 De heer **Mangal** (DENK) ziet dat er veel gemeenschapsgeld geïnvesteerd wordt in capaciteitsvergroting en vraagt zich af wie daarvan gaan profiteren. Hij wil ook weten of datacenters zelf gaan opdraaien voor de kosten die gemoeid zijn met de bouw van voorzieningen om door middel van waterstof energie op te wekken.

Beantwoording GS

1030 Gedeputeerde **Zaal** zegt dat de datacenterstrategie juist bedoeld is om het gebruik van water en energie door datacenters te verminderen. Er ligt nu een concept provinciale richtsnoer dat door de 3 clustergemeenten uitgewerkt moet worden in vestigingsvoorwaarden. Daarbij is er ruimte voor bewoners om invloed uit te oefenen op de vestigingsvoorwaarden.

1035 Mevrouw **Van Soest** (PvdO) wil weten of er toestemming komt voor nog meer datacentra.

Gedeputeerde **Zaal** brengt in herinnering dat de kaders voor het datacentraleid zijn vastgesteld. Binnen die kaders is de vestiging van datacentra mogelijk. Er is niet gekozen voor een algeheel verbod op datacentra want die zijn o.a. nodig voor de digitale economie.

1040 Nu er nieuwe jurisprudentie is op het gebied van stikstoftoets, zal de vergunning van Microsoft een nieuwe onderbouwing en berekening moeten geven.

Ten aanzien van motie 10 adviseert de gedeputeerde om die nu als afgedaan te beschouwen en bij behandeling van de evaluatie, de punten uit de motie in te brengen.

1045 Statenlid **Bwefar** (GL) heeft 2 vragen: wordt de omgevingsverordening 2022 bijgewerkt en is 'use it or lose it' aangekaart bij het Rijk?

Pagina 25

De gedeputeerde antwoordt bevestigend op beide vragen. Daarbij verduidelijkt zij dat ‘use it or lose it’ door gedeputeerde **Stigter** wordt aangekaart in gesprekken met het Rijk.

Statenlid **Bwefar** (GL) zegt dat motie 10 nu als afgedaan wordt beschouwd.

Tweede termijn PS

1050 De heer **Mangal** (DENK) vraagt om een tabel waarin vermogen wordt uitgedrukt in het aantal windturbines dat nodig is om dat vermogen te genereren.

Tweede termijn GS

De gedeputeerde antwoordt dat deze vraag niet te beantwoorden is. Het is niet mogelijk om te bepalen hoeveel windturbines nodig zijn voor datacentra.

1055 De **voorzitter** stelt vast dat de 2 moties zijn afgedaan.

13.c Europa: Afdoen motie M132–2022 lobby aanpassing Europese staatssteunregeling (B-agenda EFB 20–02–23)

De heer **Klein** (ChristenUnie) geeft als indiener een toelichting op de motie.

1060 Hij ziet de waarde van de motie in het overzicht van welke factoren een rol spelen en aan welke knoppen PS kan draaien. Hij pleit voor een goede afstemming zodat agrariërs een duidelijk menu geboden kan worden waaruit ze kunnen kiezen.

1065 Technisch gezien is de motie afgedaan maar het streven om agrariërs te vergoeden voor hun bijdrage aan de groene transitie blijft bestaan. Daarom vraagt de heer **Klein** hoe GS ervoor gaat zorgen dat een volgend college zich hiervoor blijft inzetten.

Statenlid **Zaal** (GL) vraagt wat de provincie nog kan bijdragen aan de lobby voor uitkoopregelingen in verband met stikstof. Als dat niet zo is, dan kan de motie als afgedaan worden beschouwd.

1070 Mevrouw **Kapitein** (D66) zegt dat de motie is afgedaan. Zij vraagt of deze vergoedingen voldoende de transitie zullen stimuleren.

Beantwoording GS.

Gedeputeerde **Zaal** ziet de verzamelde informatie als onderdeel van het overdrachtdossier voor het volgende college en vindt dat het college moet doorgaan met het lobbyen zodat de boeren kunnen verdienen aan de vergroening.

1075 Mevrouw **Kapitein** (D66) zegt dat zij haar opmerkingen niet als technische vragen heeft bedoeld.

1080 Gedeputeerde **Zaal** vindt het begrijpelijk dat ieder land kiest voor eco-regelingen die het beste passen bij het land. Ten aanzien van het level playing field in Europa ziet zij dat er soms zelfs verschillen zijn in de opvatting over wat ‘biologisch’ is. Dat heeft haar aandacht in het comité van de regio’s.

De **voorzitter** concludeert dat de motie is afgedaan.

13.d Sponsoring: Evaluatie evenementensponsoring 2020–2022 (B-agenda EFB 20–02–23)

1085 Statenlid **Kostić** (PvdD) wil als indiener van de motie bijsturen bij de evenementen Jumping en

Opmeer. Hier worden namelijk dieren gebruikt. De gedeputeerde wil een betere besteding van het geld en zal dat bij PS aankaarten.

1090 **14. Rondvraag portefeuille gedeputeerde Zaal en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa (naast de rondvraagpunten kunt u hier ook korte vragen over de tot de portefeuille van gedeputeerde Zaal behorende punten uit de C-agenda stellen)**

1095 De heer **Klein** (ChristenUnie) vraagt of de gedeputeerde weet heeft van financiële zorgen bij het bevrijdingsfestival in Amsterdam. Hoe groot is het risico dat de festivals niet doorgaan? Is de gedeputeerde het met de ChristenUnie eens dat deze festivals een belangrijke bijdrage leveren aan het herdenken en vieren van onze vrijheid? Is de gedeputeerde bereid om met Amsterdam en Haarlem te inventariseren wat nodig is, zowel financieel als organisatorisch, om het voortbestaan van de festivals mogelijk te maken? Is er ook ruimte om ook financieel bij te springen?

1100 *Beantwoording GS*

1105 Gedeputeerde **Zaal** bevestigt dat er ook financiële problemen zijn bij het bevrijdingsfestival en de herdenking in Amsterdam. De provincie sponsort dit festival niet omdat het een lokaal evenement betreft. Onduidelijk is wat de situatie is rond het bevrijdingsfestival in Alkmaar. De problemen beperken zich in ieder geval niet tot het bevrijdingsfestival in Haarlem. Indien de commissie dat goed vindt, stelt de gedeputeerde voor om het restant van het budget voor evenementensponsoring – € 15.000,-- – aan het bevrijdingsfestival in Haarlem te besteden.

1110 Zij stelt voor om in de volgende bestuursperiode te bepalen welke bijdrage de provincie wil besteden aan dit soort evenementen.

De heer **Klein** (ChristenUnie) is blij met dit antwoord en zegt dat de ChristenUnie voorrang geeft aan subsidie voor dit soort evenementen in plaats van Jumping Amsterdam.

1115 **15. Tweede deel B-agenda Financiën, Cultuur en Erfgoed, Sport, Personeel en Organisatie en Inkoop (EFB onderwerpen portefeuille gedeputeerde Kocken)**

15.a Discussienota PvdD – Reflectie Regenboogbeleid Provincie Noord-Holland (B-agenda EFB 20-02-23)

1120 Statenlid **Kostić** (PvdD) geeft als initiatiefnemer een toelichting op de nota en eindigt met 2 vragen. Allereerst vraagt zij om het provinciale arbeidsmarktbeleid te koppelen aan de zorgen die er zijn over werkloosheid bij transpersonen. Daarnaast wil zij weten of er binnen de commissie ideeën zijn om nu verdere stappen te zetten.

1125 Statenlid **Bwefar** (GL) wijst erop dat provincie Noord-Holland een regenboogprovincie is en vraagt wat de reden is geweest dat er het afgelopen jaar geen regenboogsymposium of atelier is georganiseerd. Verder wil het statenlid weten wat momenteel de plannen van GS zijn voor symposia of ateliers in 2023 en verder.

Het voeren van de progressieve regenboogvlag en de transgendervlag beschouwt het statenlid als een makkelijk te nemen maatregel voorafgaande aan de aanstaande verkiezingen.

1130 Het statenlid ziet graag dat de provincie de internationale dag van de transgender visibiliteit omarmt en op 7 augustus de transgender vlag hijst.

Ook pleit het statenlid voor het toevoegen van de 'X' voor non-binair en intersectioneel toe te voegen aan alle vragenformulieren. Ook pleit het statenlid voor het aanpassen van de tekst en tekeningen op toiletdeuren en urinoirs.

- 1135 Voorts roept het statenlid de provincie op om in gesprek te gaan met Transnetwerk Nederland om speciale aandacht te geven aan transpersonen in het bestaande arbeidsmarkt- en onderwijsbeleid
Tot slot vraagt het statenlid om na de verkiezingen een regenboogwerkgroep in te stellen die brainstormt over meer ideeën, vinger aan de pols houdt en terug rapporteert aan de statencommissie.
- 1140 De heer **Wagelaar** (PvdA) zegt dat de PvdA er voor openstaat om te bekijken hoe in het arbeidsmarktbeleid aandacht te besteden aan transpersonen en de doelgroep daarbij te betrekken. Hij wil wel weten wat de initiatiefnemer bedoelt met 'aandacht besteden aan' als het gaat om het arbeidsmarktbeleid.
Voor de volgende bestuursperiode wil de heer **Wagelaar** een inventarisatie van hoe de provincie er voorstaat op het gebied van diversiteit, sociale veiligheid, gelijkwaardigheid en inclusie.
- 1145 Makkelijk te inventariseren is het in kaart brengen hoe transitieverlof en ouderschapsverlof in de provinciale organisatie geregeld zijn voor transgezinnen.
Voor zover dat nog niet gebeurt, kunnen hr-professionals ondersteund worden bij het inclusief werven. Het idee om het vlaggenbeleid te actualiseren, wordt ondersteund.
- 1150 Mevrouw **Van Geffen** (N-NH) wil ook weten wat er precies gebeurd is met de door GL genoemde bijeenkomsten. De pleidooien van GL en de PvdA met betrekking tot de arbeidsmarkt onderschrijft zij.
Mevrouw **Van Geffen** ziet kansen voor de provincie om zich als lhbtq+ vriendelijke provincie te profileren wanneer in 2026 de Europride weer in Amsterdam is.
- 1155 Mevrouw **Gonggrijp** (D66) complimenteert de PvdD met de initiatiefnota en sluit zich aan bij de voorstellen met betrekking tot de arbeidsmarkt die GL en de PvdA hebben geformuleerd.
- 1160 De heer **Mangal** (DENK) mist aandacht voor intersectionaliteit en trans en lhbtq personen van kleur. En is benieuwd hoe inclusiviteit daadwerkelijk inhoud wordt gegeven in de provinciale organisatie.
De heer **Klein** (ChristenUnie) vindt het belangrijk om inclusiviteit na te streven maar tegelijkertijd waarschuwt hij voor het te veel in hokjes denken. In dat geval keert inclusiviteit zich 'tegen je'. Ondersteunen van transpersonen op de arbeidsmarkt kan noodzakelijk zijn
- 1165 maar de provincie moet vooral een plek zijn waar iedereen zich thuis kan voelen.
Mevrouw **Kuiper** (CDA) zet vraagtekens bij het benoemen van allerlei doelgroepen omdat het voor heel veel groepen moeilijk is om een plek te vinden op de arbeidsmarkt. Zij vindt dat Noord-Holland een provincie moet zijn voor alle inwoners.
- 1170 *Beantwoording GS*
Gedeputeerde **Kocken** somt een reeks maatregelen op waaruit blijkt dat de provincie, zowel intern als extern actief is als organisatie die oog heeft voor vele vormen van diversiteit.
- 1175 Ten aanzien van de arbeidsmarkt zegt zij dat de provincie zich vooral richt op de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt.
Het richten op één specifieke doelgroep is een rol die de provincie niet goed past. Die rol is weggelegd voor het Rijk.
- 1180 Statenlid **Kostić** (PvdD) vraagt of de gedeputeerde dit wil meenemen als meekoppelkans.

Pagina 28

Gedeputeerde **Kocken** vraagt of statenlid **Kostić** (PvdD) hiermee bedoelt dat in het arbeidsmarktbeleid benadrukt moet worden dat er meer gedaan moet worden voor transgenders.

1185 Zij ontraadt dit omdat het om één specifieke doelgroep gaat terwijl er vele andere subgroepen zijn die ook aandacht verdienen.

Statenlid **Bwefar** (GL) breekt een lans voor het koppelen van transpersonen omdat die een erg grote afstand hebben tot de arbeidsmarkt.

1190 De gedeputeerde zegt dat er verschillende groepen zijn met een afstand tot de arbeidsmarkt en het zou een gemiste kans zijn als de provincie het accent alleen op transgenders zou leggen.

Mevrouw **Van Geffen** (N–NH) zegt dat transgenders een bepaalde complexiteit vraagt in een organisatie. Zonder een specifieke aandachtsfunctionaris kan dit niet in intersectionaliteit worden meegenomen.

1195 De gedeputeerde vraagt of mevrouw **Van Geffen** (N–NH) vraagt om het aanstellen van iemand met specifieke kennis over transgenders.

Mevrouw **Van Geffen** (N–NH) zegt dat volstaan kan worden met een hr-functionaris die wat meer weet over deze doelgroep.

De gedeputeerde maakt een onderscheid tussen de interne provinciale organisatie en het arbeidsmarktbeleid dat extern gericht is.

1200 Binnen de interne organisatie is er reeds een diversiteits- en inclusieteam. Aandacht voor diversiteit en inclusie is er dus al.

De heer **Mangal** (DENK) wil graag terugzien welke groepen profiteren van de inzet van de provincie en vindt dat er extra aandacht moet zijn voor groepen die buiten de boot vallen.

1205 Gedeputeerde **Kocken** verwijst de heer **Mangal** (DENK) naar gedeputeerde **Zaal** voor de antwoorden op zijn vraag.

De heer **Mangal** (DENK) verduidelijkt dat hij aandacht wil voor mensen die buiten de boot vallen.

1210 De gedeputeerde herhaalt dat zij geen ruimte ziet om het 'regenboogpredikaat' extra te benadrukken. Er is aandacht voor iedereen met afstand tot de arbeidsmarkt en daar wil ze mee volstaan.

Tweede termijn PS

1215 Mevrouw **Van Geffen** (N–NH) memoreert dat de motie om te voldoen aan de cijfers van de participatiewet in juni 2022 ook door het CDA is weggestemd. Zij plaatst daarom haar vraagtekens bij het pleidooi van het CDA voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Het voorstel voor een regenboogwerkgroep spreekt haar zeer aan. Zij adviseert om het onderwerp te depolitiseren zodat zoveel mogelijk partijen hierover kunnen meepraten.

1220 Statenlid **Kostić** (PvdD) wil het gesprek met een transorganisatie aangaan om te bekijken of het beleid gekoppeld kan worden en dan rapporteren naar PS. Tot slot spreekt zij haar waardering uit voor de voorstellen van GL, PvdA en N–NH.

Pagina 29

1225 De **voorzitter** adviseert het statenlid **Kostić** (PvdD) om een motie vreemd in te dienen in de volgende PS-vergadering of dit onderwerp bespreekbaar te maken in de volgende bestuursperiode.

De **voorzitter** bedankt Monique De Zwart en Corné Borst voor hun ondersteuning van de commissie.

De **voorzitter** nodigt de commissieleden uit voor een etentje op woensdagavond.

1230 Mevrouw **Van Meerten** (VVD) bedankt de **voorzitter** voor het leiden van de commissievergaderingen.

16. Sluiting

Om *17.25 uur* sluit de **voorzitter** de vergadering.